

NÓGRÁDI LAPOK

és. HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Kisebbségi 1 frt 60 kr.
Külföldi postán 18 forinttal.
Külföldi postán a kiadálvitalnál lehet B.-Gyarmat.

Hirdetési díjak:
Az első sor 100 szavazatra 100 kr. Helyi hirdetés 50 kr.
Helyi hirdetés 50 kr. — Helyi hirdetés 50 kr.
Helyi hirdetés 50 kr. — Helyi hirdetés 50 kr.

A lap szellemi részére s a nyitásra vonatkozó minden
költség a szerkesztőre hárul.
Kiadási díjak, reklámok, és hirdetések
a kiadálvitalnál lehet B.-Gyarmat.

Az új törvényjavaslat a köztisztviselők minősítéséről

E javaslat olvasása után, eltekintve minden mellékgondolatától, örömmel mondhatjuk, hogy az a viszonyok a körülmények lehető pontos tekintetbe vételével szerkesztve mesze kihat, üdvös intézkedés belyegét hordja magán, melyért az érdemet a miniszteriumtól megtagadni nem lehet. Vannak ugyan benne oly tételek is, a mint ezeket látni fogjuk, melyeket így elfogadni nem szeretnénk; de ez nem akadályos abban, hogy az egész teltet elismerésünket ne nyilvánítsuk.

Nézünk azonban a javaslatnak azon részeit, melyek minket inkább érdekelnek.

Nem új, de még sem lehet örövendünk azon pontnak, mely által az erkölcsi romlottságtól, e méltóságtól való menekülés ösztönöztetik a mely szerint csak minden oly állampolgár választható állami vagy köztisztviselési tisztviselőre, „ki gondnokság, csej, bűnvádi kereset vagy más büntetés alatt nincs, nyereségvagyból eredett büntetés vagy véttség miatt elítélve nem volt, hivatalvesztésre szóló ítélet hatálya alatt nem áll s erkölcsi alapos kifogás alá nem esik.”

A szoros értelemben vett közigazgatási szakban ügyvédi oklevél, vagy államtudományi tudomány, vagy legalább jogvégzettség és ezekről szóló bizonyítvány kívántatik. Ez alól azonban kivételt is képezhetnek vármegyei és alispánok, jegyzők, szolgabírák és szolgabíró-segéddek, mely utóbbiaknak és fogalmazó gyakornokoknak az illető miniszter megengedheti, hogy az államtudományi vizsgát szolgálatba lépésük után is — legkésőbb egy év alatt — letehesek.

Közei és körjegyzőkre nézve az 1871. XVIII. t. sz. alapján előírt szigorlat érvényes, s bizonyítványuk által az egész országban alkalmazhatnák; de más megyébe menetelük alkalmával ennek szabályrendeleteiből (statutumok) vizsgatételre kötelezhetők.

A jogügyi igazgatóságnál, úgy az alapítványi ügyigazgatóságnál, állami jószágoknál alkalmazott segédok és gyakornokokra nézve az ügyvédi vizsga letehetése a szolgálatbalépés után is megengedhető.

A tankerületi szaknál: tankerületi főigazgató, egyetemi vagy középiskolai tanári képesítés vagy valamelyik egyetemi tanfolyam végzése után lehet; tan- és segédtanfelügyelő pedig középiskolai vagy tanítóképzési tanári, polgári vagy népi iskolai tanítói képesítés, vagy valamelyik egyetemi tanfolyam bevégezése után.

Járási orvosok és rendezett tanácsú városok orvosaira nézve orvostudori oklevél és két évi orvosi gyakorlat kimutatása szükséges. Ellenben közei vagy körorvosok iránt az 1876. évi XIV. t. sz. 43. §-a intézkedik. Az országos állatorvosoktól érettségi vizsga, oklevél és két évi gyakorlat, vagy két évi vezértanítási szolgálatnak kimutatása kívántatik.

Az állandó katasztrófánál, tisztviselőktől képzettség tekintetében a műegyetemi tanulmányok bevégezését kívánja a javaslat.

Postaigazgató, aligazgató, titkár, felügyelő, fogalmazó és fogalmazó-gyakornok csak jogvégzett egyén lehet; de tisztok és gyakornokok érettségi vizsga, vagy kereskedelmi akadémia vagy valamely megfelelő katonai intézet végzése után lehetnek.

Az adóosztályoknál: továbbá a fogyasztási adószedő, ellenőrzési tisztoknál, fővármegye-

gató, fővármegyei, vármegyei és adóosztályi felügyelő, főellenőr, fővármegyei, vármegyei, ellenőr, raktárkezelő, fővármegyei, vármegyei, ellenőr, mázsatiszt, almázsatiszt és hivataltisztánál a minősítvény algyimnasiunai, alreálisanodai tanulmányoknak, vagy polg. isk. hat osztályának szabályozó és jó sikerrel való bevégezése.

Segédhivatalnál, és pedig központi igazgatásnál, bíróságoknál, jogügyi és alapítványi igazgatóságnál 6 gym. vagy 6 polg. oszt. sikeres végzése; minden egyéb állami vagy törvényhatósági hivatalnál 4 gym. vagy real, vagy polg. isk. oszt. végzése szükséges, mely utóbbi képzettség dohánybevételei felügyelő, kezelők és tisztok tekintetében is kívántatik.

A dohányárudai, raktári és lőszóigazgatási tisztviselőknél csak kivételesen vehetők fel polg. isk. hat osztállyal.

Foghátfelügyelőknél négy osztályú polg. isk. végzése is elég, ugyazintén alsóbb tisztviselőknél is a vegyes szakban. Oly szakokra, vagy állomásokra nézve, melyek iránt a jelen törvény nem intézkedik, a megkívánt képzettséget rendeleti uton állapítják meg az egyes miniszterek.

Ezek azok az intézkedések, melyek minket közelebből érdekelhetnek, s melyek megismertetése éppen azért a nagy közönséggel szemben szükségesnek látszik.

Már most a fennebbiekre a nélkül, hogy annak részleteibe becsatlakoznánk, bátor lesznek néhány észrevételt kocsikáztatni.

A közigazgatási szak hivatalnokait illetőleg teljes megelégedéssel veheti a közönség a javaslatot, mert hatálybalépésével jövőre meg lenne kímélve oly egyének önkényétől,

A „NÓGRÁDI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Aki a legdrágább kincset nem ismeri.

Írta: Kaposy István.
(Folytatás).

Nemcsak tanulók, de ezeken kívül számosan voltak régen az estélyeken, melyeknek hőse rendszeren Szóke barátom vala.

Szóke a szó szoros értelmében szép ifjú volt. Gazdag, fekete haja lüktében omlott magas homlokára; vékony, hosszú bajusza a tömött körvonalak háttérét koránál jóval idősebbnek láttaták. Nagy, fekete szemében az ifjú íze teljes erejében fényelt még, s piros ajkai bármelyik dáma megirigylhetett volna. Ha deli természetű a kősi lábra nézett, melyet tánc közben oly keresetlen bájjal rakosgattott, ritka nő maradt iránta hidegen. Hát még a 18—17 éves leánykák? Mindegyiknek a szemé ő rajta függött. S ha a nagy termes a szép ifjú karjára lejtettek végig: oly boldogan tekintettek a körülülő, fontos képpel, sokat jelentő mosolylyal bírálókat anyákra, hogy az ember hajlandó lett volna boldogságukat megirigyelni, ha nem tudta, hogy az még a vízi buborék életénél is rövidebb leand.

Volt azonban a leányok között egy, ki ezen társai által irigylt kiállításokban gyakran részvett. Szóke barátom mindjárt az első este felhívta rá figyelmet, melyet attól kezdve nem fordítottam el róla. És erre bő alkalmam nyílt, mert szokásom szerint

hűbnyire ott is a nézők csoportját szaporítam, s így azon előnyöm vala, hogy míg mások táncra kerekedvén, befelétek élveztek a pillanat gyönyörét, s cifra szavakba öltöztetett használatokat sugdosnak egymásnak: addig én nyugodtan gyakorolám rajtok akkor még kezdőleges polibológiámat. A ki rendszeren a rigadók sorába keveredik, nem is képzeli: mennyi lélekani tanulmányra nyújtanak ily estélyek alkalmát. Igaz, a nők rendszerint használat arccal jelennek meg, mely a szívből való változásokat igyekszik elrejteni; Amde vannak körülmények, melyek alatt az ünnepi arc köznapivá lesz, s a figyelmes észlelőnek elég egy ilyen pillanat, hogy modeljának szívekre lépésig láthasson.

De ha már hőmet bemutatam: illő lesz talán hősnőmről is mondani valamit. Ha költő volnék, őszmésznék: csillagot, hajnalfényt, féltő rózsabimbót, karrai márványt, hogy ez ismert szépégnek segélyével homályos képt megalkothassam. De mivel az nem vagyok, nem is kísérlem meg bemutatását. Csak annyit mondok: egyike vala azon keveseknek, kik a magasabb nőiség hódító kinyomátát hordják arczukon; kiknek körében égg és ifjú egyaránt elbájolva érik magukat a nélkül, hogy számot tudnának adni: vajjon a látott bölgy miért tetszik nekik oly kimondhatatlannal. S ha valakire, egy nő bizonyosan ráillettak Petőfinek azon szava, melyeket a losonczi varró leányhoz írt: „Jó vagy, mint az angyal; elmdé, mint az ürdög”; mert ő ilyen vala.

E két személyn kívül még egy harmadik foglalta el leginkább figyelmemet. Rödei ur, mert hűs ő

róla szólok, nem a tanuló ifjuság közt volt. Ide az tanalái hajlama vezette. Neki sokkal gyakoribb cséjja valának. Aki ránézett, azonnal felismerte benne a félművelt, gazdag kereskedőt. Ujjai alig hajlottak a drágaköves gyűrűről; nyakából nehéz arany lánc lógott le, s öltözékén a legelősebb szemű műtész sem talált volna kifogást. Valamikor szép ifja lehetett; de az átelt gyönyörű, melyekben hihetőség nyakig gázolt, mely nyomokat hagytak becsélt arczán s méltó haja idő előtt ritkulni kezdett.

Kövés megfigyelés kellett hozzá, hogy az ember észrevegye, miszerint Rödei ur és Szóke barátom veltársak. Mindegyik a bemutatott szép nőke leány hajlamát akarta megnyerni. Ezért küzdöttek kitartóan, csak hogy különböz cséjéből a különböz cséjűkkel. Rödei annak vagyoni állása mindent lehetővé tett; míg Szóke barátomnak szép külsejénél s jó művelésénél egybe nem vala. De ezen kívül Rödei annak még más előnye is volt Szóke felett. Bőbeszédű s a nők körül való forgolódásban otthonos. Bár szavait nem igen szokta mérlegelni, s hanghordozásából világosan kihatározott, hogy azokat nem a szív sugalta, de az élvő-sorárgás csaltja ajkaira: mégis a nők nagy részével szívesen látozt adaróli volt.

Szóke ellenben bátorosított ellenét. Mély érzelmű, kevés beszédű, hozzá az udvarlásban teljesen járatos. Pedig ebben is kell ám némi ügyesség. Hány nő ismertem én, ki a neki felajánlott öszinte szívet csak azért nem fogadta el, mert birtokom nem tudta ajánlatát szép szavakba öltöztetni. Szóke barátom is ilyen

kik — mint eddig oly sokszor és sok helyen megtörtént — minden qualificatio nélkül abban a hiedelemben éltek, hogy a nép van érettek és nem ők a népért; s így művelt, képzett egyének által töltetik be az a hivatal, mely egyik legnagyobb szótét képezi a társadalomnak — a köztisztviselői, megyei stb. Eleje vétetik egyszerűen részben a családi, rokoni a egyéb érdekek által összekötött hivatalbirtokoknak, melyeknek naponként — egészen az undorodásig menve — észlelhetők.

A tankertületi felügyelők qualificatioját nézve, egyszerűen felteszük a kérdést: egyetemi vagy középiskolai tanári képesítés vagy valamely egyetemi tanfolyam végzése elégséges-e egy egész kerület felügyeletét gyakorló embertől? A ki ismeri, mennyi technikai erőt kell kifejteni a polczon álló hivatalnoknak, mily megfigyelő, az igazgatás minden ágában járnia és tapintatos bánásmóddal egyént igényel e hely, az aligha elfogadhatónak tartja e tételt.

A népiiskolai tanfelügyelők és segédekkel megkivántatott képesítésről látunk — éppen a helyszínnel járó sokféle és fontos dolgok teljesítése miatt — teljesen elfogadhatónak. Lehet valaki jó népi- vagy polg. isk. tanító, akár tanár, egyetemi cursumt is végzetten, de ebből nem következik, hogy mint ezek felett álló közigazgatási tisztviselő helyét betölthessék, miként az oklevél se bizonyítja arra, hogy az illető abban a szakban már kifogás alá nem eshet; azonban egyelőre megelégedhetünk vele, hiszen eleje vétetik legalább annak, hogy négy osztályú bizonyítványával bíró kataszteri bealóbiztos nevezetessé ki tanfelügyelőnek, amint ez a múlt évben is történt.

Igaz ugyan, hogy kúlországokban is lehetnének van törvényi iskolák tanítóinak is a tanfelügyelői hivatal elnyerése, pl. Olaszországban, de ott meg is kívánják a qualificatiót. Feltételek ezek: tanképesítő oklevél; az isk. tanács bizonyítványa a 6 évi gyakorlat alatt elért eredményről, mely ebből hármát a felsőbb osztályokban kellett töltenie; erkölcsi bizonyítvány; a nyilvános vizsgálat tárgyai pedig: olasz irodalom, mathematica, physika, természetrajz, történet, paedagogiai tárgyak, isk. törvényhozás és isk. igazgatás. Gyakorlati képesítést egy bizonyítja be, hogy ellátogat egy iskolába, s az ott észleltekről írásbeli jelentést tesz. — Mi csak ehhez képest is a miénk?

A vármegyei és városi köztörvényhatóságok levéltárnokai nyolcsz. gym. oszt. végzettségre, kezelési szakvizsga tételére, magyar, német és latinnyelv ismeretére köteleztetnek; utóbbi nyelvet úgy kell kezelni tudni, hogy a „közéletben divatosított nem palaeographiai rövidítéseket kiegészíteni s így bármely latin íratot hiba nélkül leírni képesek legyenek.” E követelmény levéltárainkban lappangó boccsok okiratok felderítésére igen helyes, csak oly egyéneket kapjunk, kik akarattal is bírnak e nemcséző előrelátásra.

Kisb. tulazigoru intézkedés történt a polg. iskolákat végzett növendékek állására vonatkozólag. Bármely hivatalra számított nevezettek közül valaki, oly alantat állás nyújtatik számára, mely által még a haladás útja is el van vágva előtte. A hivatalokkal járó fizetés is ennek megfelelően csekély, mert a legfőbb 4—500 frt nem elégséges családtartására. Adatták a polg. iskolák ignoranciáját az illető körök, s már is mozgalmat indult meg, mely azt csölozza, hogy tömeges felzárkózás és a javaslatainak az iskolákat végzett növendékeket illető pontjai kibővíttetés által érvényt szerezzenek az iskola tekintélyének és maguknak. S reméljük, hogy a miniszterium figyelembe is veszi ez intézkedést véleményét.

„Sz—V.” (G. K.)

Beszédek, 1882. március 2.

Az esperjesi baj.

Megdöbbenő jelenség. A moszkvai pánszláv bizottság tervezett munkája egy látnak egész Felső-Magyarországot behálózta a pánszláv szellemek szálával. Mindennap újabb híreket regisztrál a sajtó!

Ime ott van már az ifjúság elemei között is a pánszláv propaganda. Az esperjesi kollégium év. p. névelde és tanítóképződe hallgatói közt egy titkos szervezett társulat létesített fedeztet fel a tanári kar. Marsohal G. a társulat elnöke alatt három theologia és képződzet egyesült a nemtelen munkára — a polg. és a tejeszteni a moszkovita eszméket és törekvéseket.

A kérdésre vót külföldi agitátor nyagle konfidenciával és egy megfogadott gonoszterv szemlencsével nyilatkoztak ki elveit az akadémia dékánja előtt. Nyilatkozatuk azó szerint a következőkben adják:

„Igen is és a pánszlavizmus híve vagyok! — Szíval lélekkel akarok küzdeni azon eszmékért, melyeket a pánszlavizmus hirdet. Ma még fiatal lévén, csak apolom keblemben a lelkesedést a pánszlavizmus iránt, de ha majdan az élet küzdelemre lépni fogok, testetlő lelketlő a pánszláv eszmékért harcolni, élni-halni készen leszek.”

Tekint az ev. egyház leendő papjai és tanítói, — a jövő nemzedék vezetői! . . . Mi lesz ebből, hová vezet ez? . . . Kesszélő átok fekszik rajtuk! . . . Saját színik rajgtetve éleik ellenük a tört, hogy jó alkalom adtán szívékbe mártanak.

A jó Eperjes bazarban szellemű polgárnak, a derék tanári kart a az egész tízzel körül magyar érméim ev. községét szegényemre bitt el főlekolájuk jó hírneve s a magyar nemzeti szellem és értelet ellen elkövetett aljas merénylet miatt.

Mikor e megdöbbenő ténst felelt bazarban fájdalommal nyilvánítottuk szívünk aggodalmait, egyszerűen tartózkodás nélkül jelentük ki nézetünket, hogy most már ne tovább, az idők jelei intsenek, bocsát a parancsoló szűkelemég. mint szent kötelemég, hogy az ág. ev. egyház bazarban félál orokozassanak a mutassák meg, hogy van beuók erkölcsi erő korlátot vetni az evangelikus egyházat kompromittáló és annak jövőjét kockáztató szegyeleates pánszláv szellemek ellen. Fekesse meg, némítan el. írta ki kebeléből a bitang emisszárisokat, nemzetiségűnek és átkos állókuszárát, kik csak ürgyöl és palástal bazarbáljak oszlojait hivitelére a nagy nemzeti és bazarfias kósdelmek által biztosított egyházi autonómia szabadságát.

A baj oly nagy, hogy még a főlekolák életében is gyökere reformokat kíván. Azok a végvidékekre telepített papképző intézetek bizony soha se lesznek a magyarság védőbástyái. — A poszonyi egyetemes theologiai akadémia is, melynek kérdése éppen most egy éve oly nagy felekezeti harcot támasztott, — mindig fog termelni a theologusok közt bizonyos parancsot a pánszláv ügyek szolgálatára, mert a tízzel ev. egyházkerület bazarban plébániák szavalat díve: ott a német és pánszláv szellem köphödecsit bajos tagadai, mert az élet bizonyítja. A tót theologusok a pánszláv szellemet egyszerűen magok ápolják maguk közt, másrésztől kiürlőrl igazgatnak arra s es nem frásis, hanem tagadhatlan tény és valóság, a minak elejét venni hatható eszközökkel mulhatatlannal eszközöge.”

Igen elejét venni, de hogyan? mi lenne az a hatható eszköz? — Nézetünk szerint csak egy mód vezet a helyes megoldáshoz. Amputálni a beteg testet. Csakja be az ev. egyház a végvidékeket papképző intézetek a állítsa fel egyetemes theologiaját a nagy magyar alföld valamelyik népes városában, ha nem tudja hol, hát vigye Debreczenbe, hadd vegyüljön a kétes szellem a magyar kultúra elemmel, hogy a felvidéki „proczom nebuló” ezek szívvel tanulja meg a magyar basát lángolóu szeretetét! . . . A. H.

Jegyzőkönyv.

Földes B. Gyarmaton, a vágrádmegyei gazdasági egyetemet igazgató elnökségének 1882. évi február hó 14-én tartott ülésének.

(Vége.)

18. Előterjeszt, hogy a nógrádi járás állami tenyésztőmezeit és évben nem kapott, s így ezen nagy vidék alkalmas mának hiányában jelen évben a lótenyésztéstől egészen elzáratt; tekintve azon nagy kárt, mely ebből különben a kisebb gazdaságokra hárul, de tudva egyetlalt azt is, hogy e hiány pótlása csáljából a nm. miniszter ur megfellelő ószagokat bocsát a tenyésztőbizottság elnökének rendelkezésére, indítványozza, hogy a nm. miniszterumbos ez irányban kérvény intézkedések. — A magas kormány felkérte határozatott, hogy mintán a gazdasági egyetemet megalakult, utasítaná a lótenyésztő bizottság elnökét, miszerint magát az egyetettel, melynek ugy is tagja, ószag köztetése tagja, és a utasítás meg rendelkezés alatt lévő 800 frt a nógrádi járás javára, hágó mának beosztására fordítsa.

volt. Pedig ha van a világos körülmény, melyben az élménység megbosszálja magát, az sőkkel szemben gyakran tapasztalható. Hódoló tisztelet a kivételeknek, de a nagyobb rész nem képes a színaranyat a salaktól megkülönböztetni. De hogy e mondásom pusztán odavetett állításnak ne láttassék: álljon itt egy konkrét esemény.

Földes Károly szorgalmas ifjú volt. Kiseb el korral végzett tanulmányai után azonnal jövedelmű állásra alkalmaztatott; és hogy boldogságra teljen legyen, miként maga többször említé, arra határozta el magát, hogy megadul. Még est csak könnyű volt neki elhatározni, de a kivétel red nézve óriási nehézséggel járt. Ifjú évei egész lélekkel a könyveknek szentelte, s így nem jutott ideje társaságokba járni; minek természetesen következménye az volt, hogy Károly barátának semmi semé társalgási egyességgel sem bírt. Nincs is a világban az a nehéz mathematicai tétel, melynek behatározását assyit izsádot volna, mint azon elhatározásnál, kit vegyen feleségül. Végre homzus tanakodás után, melyet többször ömagával folytatott, megállapodásra jutott. A görögnyelvi aradalmi tisztartónak eminek leánykájá gyakran idősült a városban nagy népszerűségi, kivel Földes egy házban lakott s így alkalma volt őt néhányszor látni. Erre esett a választás. Homzus tanakodása, még hosszabb kényárlódés után néhány fiatal ember társaságában kiment hozzájuk házsára, mely e vidéken ritka kedélyességgel szokott megtartatni.

A homst ebéd után, melyet végig eszt még Ritter von und zu barátaiknak is posztentia lett volna: elfundódott a tánc. A fiatalok a kedélyes háziur példáján felbuzdulva, szabad lábat engedének jó kedvtárnak, csupán Földes maradt látnálóg egykedvű. De ha valaki figyelmesen megnézte, észrevette rajta, hogy az egész társaságban ő a legboldogabb. Szemeit le nem vette a házikasszonyról, ki kifogyhatlan szíveséggel, mindenkit lekötelező nyájasággal a mulató társaságnak lelket képezte. Földes már arról ábrándozott: mily boldog leand ő, ha e kedves teremtet nevéhez az első személyi birtokragot odaragasztja. De nemcsak gondolta, hanem azonnal meg is kísérelte, hogyan hangzik; s a nagy félénken sugta magának: Etelkám.

Elmerengéséből egy kedves csengő hang ébreszté föl, melyre, mint aki valamely gonoszletten rajtkapatik, annyira összereszent, hogy alig volt képes válaszolni. A házikasszony volt, ki e kérdést intéste a melázó ifjához: — Há: Földes ur, miért nem tart valánk? — Nem szoktam táncolni, felelt nagy félénken a kérdező.

— De mégis, miért oly egykedvű? Azt bírné az ember, hogy csak félig van jelen társaságokban. A fiatalember elérlette a csúlást s némi tízzel felelt: — Higye el nagyad, egész életemben nem fordultam meg oly helyen, hol testetlő lelketlő annyira jelen lettem volna, mint itt vagyok.

— Sajátágos, mondá a hölgy. Ugy valami bántja kegyedet?

Az ifjút némileg félbátorítá a hölgy bizalmas kérdése; de azért félig elpirult, midőn ezeket mondá: — Kímézzem, én szeretnék nagyadnak udvarolni, de nem tudok.

— Akkor kár volt ide fáradsa, felelt a hölgy röviden, s ajkán kicsinylő mosoly lebbent el, mely Földesyt annyira szíven találta, hogy azonnal nagy fogadást tett, miszerint azazkor aggledey marad inkább, bogyeem még egyszer sőtöz bizalmasan közeleltén. Fogadást eddig dicsegetesen meg is tartotta; de már rég találkozam vele s így a jövőre nézve nem állhatok jó ért.

De térjünk vissza Ródeli urhoz, ki világról lótre dics magyarsággal szölvé, még „megapreheadá”, hogy magas személyét ily jelentéktelen emberért annyi ideig elméllőztek.

II.

Aki figyelemmel kísérté, midőn némely vagyonára vagy állására búszko ember alsóból rendűk társaságába lép, s ezeknek szíves közömbösitit kicsinylő fejbizsantással viszonozza: annak helyes képzete van Ródeli ur fenbőjázó, modoráról, melylyel a már említett társaságba lépett. Ez az ember sorány lelkeknek ószag erejével hitte, hogy a mennyivel fényesebb a ruhája: annyival különb ember a többieknél.

Még csak nem is képzelt oly hölgyet, kinek szemei az ő jelenlétében máson pihenjenek. A ki hallotta őt hódításairól szölni, melyeket lelkiismeretes nagytáccokkal fűnek fűnek elbeszél: kétségbe esett volna a világ erkölcsi silyedésén, ha e helyett méltóbb foglalkozásnak nem találja a dicsekvő nyomorult felett sajnálkozni.

(Folyt. köv.)

19. Hanzsly László vál. tag utal azon ellentétos jelentésekre, melyeket a nógrádmegyei gazdasági tudósítók a miniszteriumhoz beküldésnek, ezeknek okát egyedül abban találja, mivel a miniszter által kiadott rendes tudósítók mellett a szolgabírák által is, — kik már elfoglaltságuknál fogva, de sok esetben csak ártalom bízonyában sem felelhetnek meg a hivatalnak, — küldetnek be jelentések. — Főkéirendőnek határozatolt a nm. miniszter ur, hogy az egyenlített a nógrádmegyei gazdasági tudósítók névjegyzékét küldni, e egyenlített állapotot megasztatni, illetőleg a szolgabírákat a gazdasági megjelentések beküldésétől föltelmenti mellőztetések. Egyszermind a megye alispánja felkérendő, hogy a körjegyzőket adatai mellőztetések, miszerint a rendes gazdasági tudósítók felhívására, a körökben észlelt gazdasági állapotokról rögtön a kézzeljegyzett jelentéseket tegyenek.

20. Szűkegye mutatkozván annak, hogy a tükör a gazdasági szaklapok közleményeiről folytonosan tájékozva legyen, határozatolt, hogy mintán az 1881. évi 5257. szám alatt kelt kégye miniszteri leirat értelmében a „Magyar föld” és „Gazdasági Lapok” az egyenlített díjmentesen küldetnek meg, de az utóbbi időben egyezményesen beszállított, ezen lapnak díjmentesen küldetnek iránt a nm. miniszteriumhoz újabb kérelem intézetek; elutasító válasza esetén a „Magyar föld” és „Gazdasági lapok” előfizetése után megismerendők. A „Gyarmati gazdasági” és „Gazdasági márnók” című lapokra azonban már eáltal az egyenlített pénz-tárából előfizetése eszközöltemek.

21. Hogy az egyenlített tagok folytonos érintkezésben maradjanak, de az egyenlített belsétől is tudomással bírjanak, szűkegye megjavított egy egyenlített közlőnyek létesítése. — Ez iránti javaslat és költségelirányzat betérjenzetése Madách Károly, Hanzsly László, Harmos Gábor és Balás József vál. tagokból álló bizottság küldetnek ki azzal, hogy a kívánt czél elérésére az úton való előnyösebb utóirbesítés végett a „Nógrádi Lapok” kiadója a szerkesztőjével érintkezni, a jövő gyűlés betérjenzetendő vélemények jelentésekben és irányban is kiiragyzandó elveket adjanak.

22. A gazdasági egyenlített szűkegye működését több irányban óhajtván érvényesíteni, hogy az egyes vidékeknek gazdasági állapotáról és szűkegyeletéről tudomást szerzhessen, és irányban felvételek szűkegye mutatkozik. — Ennek, illetve a felvételi kérdőpontok és eljárás módoszatok iránti javaslatokkal Reményfy József, Harmos Gábor és Balás József vál. tagok biztatnak meg.

23. Figyelmét nem kerülte ki a választmányoknak a palatok és belvizek rendezetlen volta sem, s mintán ennek talajdonaliból rőfjeink negyarázati elporvnyodása, azt nem ritkán takarmánytermésük beismapolása, és irányban kellő intézkedések szűkegyet látja, minek folytán határozatolt, hogy mintán a magas formány csatlomérnököket a vizsábályozás és talajjavítás eszközésére díjlanlan átenged, csupán az érdekeltség lenne föltörvendő, a vidékek szerinti társulásra. Ennek előmozdítása a terjesztés; Harmos Gábor, Illés Ödön, Kacakovics Lajos, Lászkáry Gyula, Reményfy József tagokból álló szabályozási bizottság küldetnek ki.

24. Előnk által indítványba hozatolt egy terménykiállítás megtartása, csatlóztatalmazással és szűkegyeversenyyel egybekötve. — Ezen indítvány folytán Harmos Gábor, Illés Ödön, Kacakovics Lajos, Lászkáry Gyula, Orsoly Miklós és Tillmann Károly vál. tagok oly utasítással küldetnek ki, hogy a tervezett kiállítás programja és a költségelirányzat iránti javaslatot dolgozzanak ki, mely javaslat a legközelebbi választmányi ülésben leend tárgyalandó.

25. Balás József javallja a házinyól tenyésztés terjesztését, mely különösen a középnek olcsó bűsölletet szolgáltat. — Az egyenlített végleges megalakulása után a szűkegyetálynak kiadandó lesz.

26. Végül Illés Ödön közönetet mond az előknnek, az egyenlített érdekében kifejezett fáradsággal és eredmény-dés működésért.

Előnk egyéb tárgya hiányában az ülést berekeszt. — Kelt mint fent.

Bálintor Ottó,
egyenlített utká.

A „Bálintor-Gyarmati Népbank” részvényárasaság közgyűlése a hó 6-án, Madách Károly urnak, aszer-tett alispánnak össkölése a részvényesek élénk rész-vétele mellett tartotta meg. — A közgyűlési jegyző-könyvet hiteltelenségi hivatali tagokul dr. Fiedl Ferenc és Havas Gyula részvényesek küldetnek ki.

Az igazgatóság és a felügyelő bizottság évi je-lentése, a mérleg megállapítása és a nyereség felszám-lása tárgyában előterjesztett igazgatósági tervezet egy-hangúlag elfogadtatott.

Megemlítésdöntek tartjuk azon öröndetes hala-dást, a melyet ezen intézet a múlt évben tett, ugyanis forgalmi fölsége a múlt évben képest 841,487 frt 90 kr. emelkedést mutat, tiszta jövedelme pedig 3846 frt 98 kral gyarapodott.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság díszletet érdemlő tényét, a mely szerint elbányt tiszviselői bűtlen késlekedéssel folyó kárt, jogi kényezser nélkül megtérítette, külön kiemelési kötelességeknek ismerjük. — Az igazgatóság javallatára az intézet derék tiszviselői Fröhlich Vilmos és Ifj. Schullis Lajos is telamez-füstöljváltást nyertek, mert előbbinek 150 frt tiszle-től, utóbbinak 200 frt évi lakbérjavadalmazás adó-mányoztatott.

A tiszvári megalakított. Előnk késkedveit-ségnek öröndő alispánnak Madách Károly egyhangú-lag lett megválasztva. Alispánként Hanzsly László ur, a minden jót, nemest és hasznosat melegen felkaroló szűgyi birtokok szintén közfelkialitással választott meg.

A közlekedés azonban legelőnkbe nyitvánulást nyert az intézet igazgatói szűkegye beöltésével, a mely tisz kötelességben vasútszeresep betöltő Reményfy József urnak egyhangú felkialitása után való megvá-lasztással végződött.

A homasz és szűkegye nem akaró éljenzetést neve-zett igazgató szűkegye allig járhatott, a kedélyek lecsil-lapulta után azonban kijelentette, hogy a társulat-tekkel karöltve kíván haladni, e mindaddig, míg el-lelenség adalattal nem találkozik, jóhajlamáról azokat is biztatja.

Következett a 10 igazgatósági tag megválasztás. Erre beadott 869 szavazat, a melyből Elfer Ede 568, Gombóli Armin 516, Gaudik Lajos 515, Pap László 379, Klein Lipót 351, Elfer Ferenc 329, dr. Hozsch József 312, Polács Henrik 303, Kondor József 279 és Hudecs Zeigmond 278 szavazatot nyertek, a így megválasztottaknak jelentetnek ki. Elfer Ede, ki a „Népbank” iránti érdeklődésnek oly sok jót adta, mint az intézet népszerű és derék tagja, legutóbb szavazatot nyerrén, az igazgatói cím de teendővel fel-ruháztatott.

A felügyelő bizottság választására 506 szavazat adatott be, meg lettek választva Mészay Ignác 464, Kemény Gábor 454, Algóvár Mihály 313, Ticsényi József 258 és Bende Gyula 215 szavazattal.

Vannay Ignác részvények az előknket oly ta-pintatosan betöltő Madách Károly urnak és az egész igazgatóságnak közönetet indítványoz megválasz-ni, különösen hangulmányon, hogy oly intézetnek, amely-nek igazgatósága a tiszviselő bűtlen késlekedéssel folyó kárt mó nélkül fizeti, fel kell virágoznia, s ily tény-kedés elismerést érdemel.

Ifj. Schullis Lajos, a nyert javadalmazásért kö-zönettel adozott és ígerte, hogy minden igyekvésével és erejével arra törekszik fordítani, hogy az intézet meg-előgedést kinyerje.

Papp Károly, Vannay Ignác indítványát azon kiegészítéssel, hogy Reményfy Józsefnek, ki a sokkal javadalmazott b. gyarmati takarékpénztári igazgatói tiszlet ismételt megkialitása után is elutasította, a ezen intézet igazgatói szűkegyet tartotta meg, külön jegyző-könyvi kiadományban nyerjen közönetet, — fogadja el.

Ily értelemben a határozati közzéteszéssel meg-hozatván, a közgyűlés befejeztet nyert.

A „Lőcsenzi Takaré- és Hitelbank” a hó 28-án tartotta meg évi rendes közgyűlést.

Az igazgatói jelentés képezte a közgyűlés főtar-gyát, mely jelentésből kitűnt, hogy az évi forgalom 4.755,949 frt 43 krt tett, váltó lezártalintoltatott 1.826,788 frt 32 kr., váltóderék ájtott az 1882. évre 444,342 frt 19 kr., betétele ájtott 877,675 frt 80 kr., lagallan köl-csön ájtott 176,165 frt 99 kr., értékpapír ájtott 363 ezer 322 frt.

Az 1882. év üzleteredménye 10,938 frt 67 kr., melyből 5 százalék a tartalékalapra levonatván (550 frt), marad tiszta osztalék 10,383 frt 67 kr., mely üzemegből részvényesek 9 frt ajánlatot közzetart, míg a fennmaradt 1883 frt 67 kr. a jövő év számlá-jára vitetett át.

Szűkegye elfogadta a közgyűlés az igazgatónak abbli indítványait is, hogy léptetésekk elölebe a hitel-szűkegyeteket, a folyó számlák illető, a terményekre, nyers anyagokra vagy egyéb ingóságokra késztalog mellett való kölcsönzési üzlet, a végül, hogy a reálkötelezők ürtetésbe hat bavi felmondás érvénye mellett 20 évnél nagyobb időre hosszabbításának meg.

Ezen új üzletágak nyitására szűkegye indítványok szintén elfogadtattak, s asztatított az igazgató tanács és a választmány, hogy ezen üzletágak életbeleptetése-re vonatkozó tervezetét mielőbb kézzel el, hogy ezen üzletágak még es évben megvalósulhassanak.

Az igazgatóságnak és a választmány egyhármada sor szerint kiépítve, a közsegok a következőképen egé-sztetettek ki.

Az igazgató tanácsba bevalasztattak: dr. Plichta Soma, Draskóczy Ede, Beniczky Mihály s Kovács Sándor.

A választmányba: dr. Mátyás Károly, Plichta Lajos, Gritter János, Biskup Lajos, Mikula Endre, ifj. Bartholomeasidesz Gyula, Bódy Ede, Soltész József, Balogh Lajos és id. Bartholomeasidesz Gyula.

A leltározó bizottság tagjai: Bakovszky János, Muraközy István és Stollman Ágost.

A szűkegyezelő bizottság tagjai: Ansländer Vil-mos, Szabó József és Wankovits Danó. (L. V.)

S á m e o n h á s a, március 2.

E lapok 8. számában megjelent levelem nehogy félreértések, kézzeltve vagyok becses lapjában Endrődy Géza urnak, de főleg a tárgya szellemének tisztázásá-hoz némi helyreigazítással lépni elő.

Ha a medveallj királynagy a szűkegye utazás hullámán akar rővpart felé utazni, akkor semmi kö-zöm. De midőn viselkedésében szenvedő tollát nem a tárgya komoly hangulatán vesztő végig, hanem szemé-lyesen pláskálgatja le annak rőndjét, itt már két-tyesem indok köteles engem a nyilvánosság előbe szűkegye. Egyik, a tárgya érdemét megvédeni a sér-vakolatúl, másik, hogy megkérdessem, vajjon a nyilvánosság

válaszát lárt enged-e a nagyérdő málnának, avagy elég ennek a kekegy gyalogdány is?

Mert ari levelem lényegét kivonta, nem tagad-batja el, miszerint én t. Reményfy ur közönettelében álló egyenlített és nevét nem barcoltam meg. — De taléval a kifejezés keserűjét (lett legyen bárki által mondva), azt mondiam, hogy ez egy, de nem válik be győgyezsernek. Én tiszteletem a törvény, meghajlok előtte. De jogot mégis csak embeid magának formálni arra, hogy midőn valaki engem taglóval it, legelőnkbe azt mondhassem: „becsület! a tykészembe hágtt!”

Ne már, hogy minden okos ember (amely pl. E. G. ur is) a kérdéss kifejeztet csak átvitt érte-lemben magyarázhatja: hái bis az csak olyan valami, mint a medveallj okos a tyfafi, aki elhízi, hogy a kiskirálynagban a jas gladiolus viszálylított, (sym-bolizmus). S még bárgyabb félreértésnek kell annak lennie, aki a gyermekbűtlen csuplópát az esztendőhöz hasonlítja (átvitt értelemben).

Ha közleményemet csak némi ügyelmmel olvasta volna is E. G. ur, meg kelle győződnie, hogy jobban tudom, mennyai értelme van a symbolizmusnak, mint E. G. ur, a ki azt kérdezi, hogy „romant fellagott, nevelésge ambliók, kisnyenyén öntözésnevelge által igyekszünk-e a törvény célját, a hasznosító ártó-nek talált gyakorlatot a törvény közzévetett látszó-dásával felcserezt?” — Csogy az sem má, mint összekeresett szőkegye (átvitt értelemben).

Furcsának is elég, ha még azt látjuk, hogy E. G. ur csak „nagyban balga félreértésnek” titulálja azt, a ki az átvitt értelemt a szó szoros értelmében venni; bolót későbbi soraimban meg bevalítja, hogy bis es nem csak olyan átvitt értelemt, hanem „maga is meg van győződve, hogy a végrehajtás sok alkalommal hasonlít a hóér munkájához.”

No, édes collegám! ha már irhatlanosági viska-tege nem hagyott Önnök békét, legelőnkbe ne tola-voia fel magát a jegyző ki profemotórá. Igaz ugyan, hogy minden jó pap bolitg tanal, a est magam is elfogadom, de hogy éppen Ön legyen az édes col-legám, aki nekem előadást tartson, egyáltalán nem találom okadatulva. De ha már tette, fogadja visza-máni abbli tanácsomat: adjon tollának fekete csap-pant a meleg fűrdő, és collaga ur hasznaljon egy ki-tímótt nyalakodás ellen.

Mert kérem! tessék elhinni nekem, hogy én nem hiszem el, miszerint még csak egyetlen danyhavári nem csinált volna 7 év alatt!... azaz nem is csinált danyhavásárt, mert körének — szerinte — leg-földközragadottabb szűkegyetégnek elég a lővácsár csinálás is. — Igaz, igen! Mert ha elpirulna is a szűkegyetől, ha állami adóvégrahajló manna körébe, (ki nálam sem volt, a csak is a tak. kir. adófelgyűrlő urnak 11975.—1881. sz. közzévetésében tett tiszteke-dés fogadtatásul), — mondom, ha megemlített is, es csak szemérmes természetűre mutat, de magis — hogy gyűngő kifejeztéssel álljek — tudva nem igazat mondtott. Mert 1881. január hó 24-én ki volt, a ki Öntől hoztam jött végrehajtás miatt? Én ki mondia a salgó-tarjani közegháznál a lovak ártóderékét, hogyeseki többet?harmadszor.

Boldog Medveallja!

En nem dicsekedhetem kis királynaggyal; meg-előnkbe a nemzet napamósa címmel, a est nem is utasítamán visza. S még arról is meg vagyok győ-ződve, hogy ebből erőd kényalmemet E. G. ur nem volna hajlandó veszem felcserezt.

Láma ön Endrődy Géza ari ne arrogálja ma-gának azt, aminek szűkegyevarázslatos nem jogomak; mert könnyen azt hód a vármégye, hogy E. G. ur másképen csatlakzik, mint ahogy van beval. Es által pedig vajmi könnyen elemek a myrthus-keze-ről, ami után való törekvését a nyilvánosság előtti elárulja.

Mert ha én — mávalval élve — „előre is martyr-koszorúth képelelek homlokom-ra” — tessék elhinni, hogy akkor a jegyző ki nagy része elismerne a koszorú érdemét. Míg az ön ál-tal hajszolt myrthus-koszorú olyan leas homlokán, mint a banka-madár tar-rója: megismeri mindenki, s közöndös tárgyává is válhatik.

Végül, hogy E. G. ur a megyei jegyző ki or-kölcsi tekintélyének érdekében tartja jogá-ban állónak bankamadrakodni: azt hiszem, esen or-kölcsi tekintély fölött való nagybecsűlt örökösök E. G. urnak e megében minden jegyző megköszöni — igen szépen?! — Mert hogy én is karámmal illetve az előjárás érdekében tettem amit és amiként tettem, azt eseki sem fogja felültolokodásnak keresztelhetni, mert én karámmal esem-ben a kérdéss kifejeztet előt öhajytot-tam lágyítási.

Mig Endrődy Géza ur? Nos?

Betöltött közöndűnek; — myrthus-koszorúztó homlokával a magyar Pantheonot esként egy gyűngy-gyal szaporitván. —

Ennyit győge tollammal válasszul.

Papp Gyula,
közgyezelő.

Közzet, márc. 7-én.

(Válam a „Nógrádi Lapok” 7-ik számában Bese Gyula szűkegye-hűbősen írtaként nyitott kérdésekre.)

Héha a szolgabíró is győző embernek sorból való, s is kűbűt, és szűkegye megválasztásával nyilvános megköszö-metnek tohelt ki magát; tagadhatlan mégis, hogy tohelt, ha-son-lom, — nincs hatalom, hanem az intézet; a valahányasr akár nyilvános helyen, akár nyilvános lapokban megköszömtetett neve, vagy kétes értelemt kérdések intézetnek beval: a bevalás és tisz-telot hódrtje személyi iránt alább szűkegye a kénde szűkegye hód-rányára, hanem az olcsó közöndös hódrt felrőltetését nem nyer az egy valódi előknél. Es innen indulva ki, mielőtt a „Nógrádi Lapok” 7-ik számában Bese Gyula szűkegyetében, — valahány-sal pedig alulírta — ismételt nyitott kérdésekre érőnképpen vá-laszolnék, hogy a t. közöndös hó képi bűtlen a fenszög gyűngy, a beval es előkn, melyek az iszapföldi urai veszték ne oha-

